

> Retouradres Postbus 1600 3800 BP Amersfoort

College van B&W van Gemeente Leeuwarden
T.a.v.
Postbus 21000
8900 JA Leeuwarden

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Olonummer
8062239

Onze referentie
1446778

Datum 23 november 2023
Betreft Wabo advies omgevingsvergunning rijksmonument

Bijlagen
0

Naam
Adres Brédyk 30
Postcode/plaats 9088BX Wirdum
Gemeente/provincie Leeuwarden; Fryslân;
Monumentnummer 523368

Geacht college,

Op 3 oktober 2023 vroeg u mij u te adviseren over de voorgenomen wijziging(en) van bovengenoemd monument op grond van artikel 2.26, derde lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in samenhang met artikel 6.4, eerste lid onder a, van het Besluit omgevingsrecht (Bor). U heeft mij daartoe de aanvraag om een omgevingsvergunning toegezonden.

Advies

Ik adviseer u de gevraagde omgevingsvergunning niet te verlenen. Hieronder licht ik toe hoe ik tot dit advies ben gekomen. Bij de beoordeling heb ik de stukken betrokken zoals deze zijn ingediend bij de aanvraag.

Het plan

De werkzaamheden omvatten groot onderhoud en herstel van de fundering van de boerderij aan Brédyk 30. De boerderij, voorzien van molkenkelders, werd gebouwd in 1881 in opdracht van boer Bruinsma die zich bezighield met fabrieksmatige zuivelbereiding op coöperatieve grondslag. De aanvraag voorziet in een plan om onder het voorhuis en de hals van de boerderij de fundering te herstellen door een betonkorset en een dragende keldervloer aan te brengen. Het is hierbij de intentie om monumentale onderdelen, zoals de tegels in de kelder, de stenen trap muurtje en de betonnen pekel bakken te demonteren en na de werkzaamheden weer te herplaatsen.

Motivering

De aanvraag voor groot onderhoud is akkoord. In de meegeleverde stukken is voldoende aangetoond dat het onderhoud hard nodig is. Voor het herstel van de fundering adviseer ik negatief. Dat heeft te maken met een gebrek aan informatie, waardoor het voor mij niet mogelijk is om de nut en noodzaak van deze ingreep in te schatten. Zo wordt uit de meegeleverde tekeningen niet duidelijk of de kelder verdiept wordt, wat het huidige niveau is van de vloer en wat de bestaande fundering is. Daarbij is de kwaliteit van de meegeleverde foto's laag, waardoor ze moeilijk zijn te lezen.

Om te begrijpen hoe de schade heeft kunnen ontstaan is een heldere probleemanalyse nodig. In het inspectierapport wordt beschreven dat er scheuren zijn. Het wordt echter niet duidelijk wat de locatie, de richting en de scheurbreedte is en in welke richting de scheur breder wordt. Hierdoor is het niet mogelijk om te concluderen dat de scheuren een gevolg zijn van een eventuele instabiele fundering. In het inspectierapport wordt geadviseerd om funderingsonderzoek te doen. Daarbij sluit ik me graag aan; ik wil u aanraden om een funderingsinspectie te laten uitvoeren conform de [Richtlijn Fundering onder gebouwen](#) van het Kennis Centrum Aanpak Funderingsproblematiek (KCAF)

Gezien de bevindingen uit het inspectierapport ontstaat bij mij de indruk dat er mogelijk verschillende oorzaken zijn die leiden tot schade. Ik denk hier aan corrosie van verschillende onderdelen. Dit kan ertoe leiden dat de kapconstructie flexibeler is dan die ooit is ontworpen. De druk die de twee verslechte schoorsteenkanalen tegen de gevel uitoefenen, kan er ook toe leiden dat de muurplaten wijken. Dit kan ook de horizontale scheuren boven de bovenste kozijnen verklaren. In het verleden zijn er mogelijk al problemen geweest met het wijken van gevels, waardoor men op de begane grondniveau geornamenteerde schotelankers heeft toegepast. De zetting van de ondergrond is waarschijnlijk ook een oorzaak voor de scheurvorming. Ten slotte is onderzoek nodig over hoe de ruimtes van de boerderij nu in gebruik zijn, ten opzichte van hoe dit oorspronkelijk bedoeld was (in welke ruimtes en hoe wordt gestookt en geventileerd? Waarom worden de ramen dichtgezet?). Leg hierbij de focus op de aanwezigheid van mensen en materialen in combinatie met de vorm van ventilatie en de manier van verwarmen. Hier zou een deel van de oorzaak in besloten kunnen liggen.

Uitgangspunten

Voor meer informatie over aanpassing, restauratie en verduurzaming van rijksmonumenten kunt u onder andere terecht bij '*Uitgangspunten en overwegingen advisering gebouwde en groene rijksmonumenten*' op www.cultureelerfgoed.nl en op www.stichtingerm.nl

Afschrift en tekeningen

Graag wijs ik u erop dat u op grond van het Bor verplicht bent een afschrift van het ontwerpbesluit en van de beschikking, beide met bijbehorende stukken, op te sturen naar de staatssecretaris van OCW, via het Omgevingsloket online of omgevingsvergunning@cultureelerfgoed.nl.

Vragen

Mocht u nog vragen hebben over de inhoud van dit advies, dan kunt u contact opnemen met de contactpersoon die in het briefhoofd vermeld staat.

Onze referentie

1446778

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed,